

LEHDISTÖTIEDOTE nro 113/23

Luxemburgissa 4.7.2023

Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-252/21 | Meta Platforms ym. (Yhteisöpalvelun yleiset käyttöehdot)

Jäsenvaltion kilpailuviranomainen voi todeta määräävän markkina- aseman väärinkäyttöä koskevan tutkinnan yhteydessä, että yleistä tietosuoja-asetusta on rikottu

Sen on kuitenkin vilpittömän yhteistyön periaatteen mukaisesti otettava huomioon tämän asetuksen nojalla toimivaltaisen valvontaviranomaisen päätökset ja tutkimukset

Meta Platforms Ireland tarjoaa Facebook-verkkoyhteisöpalvelua unionissa. Rekisteröityessään Facebookiin sen käyttäjät hyväksyvät tämän yrityksen laatimat yleiset ehdot ja näin ollen tietosuoja- ja evästekäytännöt. Meta Platforms Ireland kerää kyseisten käytäntöjen nojalla tietoja käyttäjien toiminnasta yhteisöpalvelussa ja sen ulkopuolella ja yhdistää kyseiset tiedot asianomaisten käyttäjien Facebook-tileihin. Palvelun ulkopuolista toimintaa koskevissa tiedoissa, joita kutsutaan myös Off Facebook -tiedoiksi, on kyse yhtäältä kolmannen osapuolen asemassa olevissa verkkosivustoissa ja sovelluksissa käymistä koskevista tiedoista ja toisaalta muiden Meta-konserniin kuuluvien verkkopalvelujen (mm. Instagram ja WhatsApp) käyttämistä koskevista tiedoista. Näin kerättyjen tietojen avulla voidaan muun muassa personoida Facebookin käyttäjille tarkoitettuja mainoksia.

Saksan liittovaltion kilpailuviranomainen totesi, että on kiellettyä erityisesti asettaa yleisissä ehdoissa Saksassa asuvien yksityiskäyttäjien Facebook-yhteisöpalvelun käytön edellytykseksi sitä, että heidän Off Facebook -tietojaan käsitellään, ja käsitellä kyseisiä tietoja ilman heidän suostumustaan. Se perusteli päätöstään sillä, että tämä käsittely ei ole yleisen tietosuoja-asetuksen¹ mukaista, joten sitä on pidettävä Meta Platforms Irelandin määräävän aseman väärinkäyttönä Saksan verkkoyhteisöpalvelujen markkinoilla.

Düsseldorfin osavaltion ylioikeus, johon valitettiin tästä päätöksestä, tiedustelee unionin tuomioistuimelta, voivatko kansalliset kilpailuviranomaiset valvoa, onko henkilötietojen käsittely yleisessä tietosuoja-asetuksessa asetettujen vaatimusten mukaista. Lisäksi saksalainen tuomioistuin tiedustelee unionin tuomioistuimelta, kuinka tiettyjä yleisen tietosuoja-asetuksen säännöksiä tulkitaan ja sovelletaan verkkoyhteisöpalvelun ylläpitäjän suorittaman tietojenkäsittelyn yhteydessä.

Unionin tuomioistuin toteaa tänään antamassaan tuomiossa, että **yrityksen määräävän markkina-aseman väärinkäyttöä koskevan tutkinnan yhteydessä asianomaisen jäsenvaltion kilpailuviranomaisen voi olla myös välttämätöntä selvittää, onko kyseisen yrityksen käyttäytyminen yhteensopivaa muiden kuin kilpailuoikeuden alaan kuuluvien normien kanssa, kuten yleisen tietosuoja-asetuksen sääntöjen kanssa.** Kun kansallinen kilpailuviranomainen toteaa yleisen tietosuoja-asetuksen rikkomisen, se ei kuitenkaan korvaa tässä asetuksessa tarkoitettuja valvontaviranomaisia. Nimittäin **yleisen tietosuoja-asetuksen noudattamista tarkastellaan yksinomaan määräävän markkina-aseman väärinkäytön toteamiseksi** ja kilpailuoikeudellisten

¹ Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta 27.4.2016 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL 2016, L 119, s. 1).

sääntöjen mukaisten toimenpiteiden, joiden tarkoituksena on kyseisen väärinkäytön lopettaminen, määräämiseksi.

Yleisen tietosuoja-asetuksen johdonmukaisen soveltamisen ja täytäntöönpanon varmistamiseksi **kansallisten kilpailuviranomaisten on neuvoteltava ja tehtävä vilpittöitä yhteistyötä tämän asetuksen noudattamista valvovien viranomaisten kanssa.** Kun kansallinen kilpailuviranomainen katsoo, että on välttämätöntä tarkastella yrityksen käyttäytymistä yleisen tietosuoja-asetuksen valossa, **sen on selvitettävä, onko toimivaltainen valvontaviranomainen taikka unionin tuomioistuin jo tehnyt kyseistä käyttäytymistä** tai samanlaista käyttäytymistä **koskevan päätöksen.** Jos asia on näin, **kansallinen kilpailuviranomainen ei voi poiketa siitä,** mutta se voi vapaasti tehdä sen perusteella omat päätelmänsä kilpailuoikeuden soveltamisen näkökulmasta.

Unionin tuomioistuin huomauttaa lisäksi, että Meta Platforms Irelandin suorittama tietojenkäsittely vaikuttaa koskevan myös erityisiä tietoryhmiä, joista voi ilmetä muun muassa rotu tai etninen alkuperä, poliittisia mielipiteitä, uskonnollinen vakaumus tai seksuaalinen suuntautuminen ja joiden käsittely on lähtökohtaisesti kiellettyä yleisen tietosuoja-asetuksen nojalla. Kansallisen tuomioistuimen on siis selvitettävä, voiko tietyistä kerätyistä tiedoista käydä tosiasiallisesti ilmi tällaisia tietoja riippumatta siitä, koskevatko ne tämän yhteisöpalvelun käyttäjää tai ketä tahansa muuta luonnollista henkilöä.

Unionin tuomioistuin täsmentää siitä, onko **arkaluontoisten tietojen käsittely** poikkeuksellisesti sallittua sillä perusteella, että rekisteröity on nimenomaisesti saattanut ne julkisiksi, että **yksinomaan se seikka, että käyttäjä käy verkkosivustoissa** tai sovelluksissa, joista voi ilmetä tällaisia tietoja, **ei mitenkään merkitse sitä, että hän nimenomaisesti saattaisi tietonsa julkisiksi** yleisessä tietosuoja-asetuksessa tarkoitetulla tavalla. Sama koskee tilannetta, jossa käyttäjä **syöttää tietoja** tällaisiin verkkosivustoihin tai sovelluksiin taikka **käyttää niihin sisältyviä valintanäppäimiä, ellei hän nimenomaisesti ilmaise etukäteen valintaansa saattaa häntä koskevat tiedot rajoittamattoman henkilökunnan saataville julkisesti.**

Unionin tuomioistuin selvittää seuraavaksi yleisemmin Meta Platforms Irelandin suorittamasta tietojenkäsittelystä, mukaan luettuna muiden kuin arkaluonteisten tietojen käsittely, sovelletaanko siihen jotakin yleisen tietosuoja-asetuksen mukaisista oikeuttamisperusteista, joiden nojalla ilman rekisteröidyn suostumusta suoritettu tietojen käsittely on lainmukaista. Tässä yhteydessä se katsoo, että riidanalainen käytäntö voidaan oikeuttaa sillä, että se on **tarpeen sellaisen sopimuksen täyttämiseksi**, jonka osapuoli rekisteröity on, ainoastaan sillä edellytyksellä, että **tietojenkäsittely on objektiivisesti välttämätöntä, joten tämän sopimuksen pääkohdetta ei voida toteuttaa ilman tätä käsittelyä.** Jollei ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävänä olevista tarkistuksista muuta johdu, unionin tuomioistuin pitää kyseenalaisena, että sisällön personointi tai Meta-konsernin tuotteiden käytön kokonaisvaltaisuus ja saumattomuus voisivat täyttää nämä edellytykset. Lisäksi unionin tuomioistuimen mukaan **Facebook-verkkoyhteisöpalvelun rahoituslähteenä olevan mainonnan personoinnilla ei voida oikeuttaa kyseessä olevien tietojen käsittelyä ilman rekisteröidyn suostumusta vetoamalla Meta Platforms Irelandin oikeutetun edun toteuttamiseen.**

Lopuksi unionin tuomioistuin toteaa, että se, että rekisterinpitäjänä toimiva verkkoyhteisöpalvelun ylläpitäjä on **määräävässä asemassa** yhteisöpalvelujen markkinoilla, **ei estä sellaisenaan sitä, että sen käyttäjät voivat pätevästi antaa yleisessä tietosuoja-asetuksessa tarkoitetun suostumuksensa tämän ylläpitäjän suorittamaan heitä koskevien tietojen käsittelyyn.** Tällainen määräävä asema voi kuitenkin vaikuttaa tällä käyttäjällä olevaan vapaan valinnan mahdollisuuteen ja luoda epäsuhdan hänen ja rekisterinpitäjän välille, joten tämä seikka **on tärkeä tekijä määritettäessä, onko suostumus tosiasiallisesti annettu pätevästi** ja erityisesti vapaaehtoisesti. Ylläpitäjän on näytettävä tämä toteen.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyynnö on annettu jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin

tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomio julkaistaan [kokonaisuudessaan sekä tiivistelmänä](#) CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Kuvia tuomion julistamistilaisuudesta on saatavilla sivustolla [Europe by Satellite](#). ☎ +32 2 296 4106

Pysykää kuulolla!

